

ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Μουσικές γιορτές του Στρασβούργου

‘Από τα πιο ενδιαφέροντα, που προσέφεραν εφέτος στους επισκέπτες τους οι μουσικές γιορτές του Στρασβούργου είνε οι τρεις έναρκτηρίες τους συναυλίες Ισπανικής μουσικής, παρμένες από την παραγωγή επτά αίωνων. ‘Ολόκληρο το πρόγραμμα της πρώτης απ’ αυτές ήταν αφιερωμένο στο έργο του **Manuel de Falla**. ‘Ο εξαιρετικός ‘Αρχιμουσικός **Alauf Argento** με την ‘Εθνική συμφωνική ορχήστρα της Μαρτίρης και ένα Γάλλο και τρεις Ισπανούς σολίστας, έρμηνευσε κατά τρόπο υπέροχο τις τρεις γνωστές σουίτες από το «**El amor brujo**» από το «**El sombrero de tres picos**» και το «**El relabio des Maese Pedro**» καθώς και τις συμφωνικές έντυπώσεις «Νόχτες στα ‘Ισπανικά περιβόλια» και έβωσε την ευκαιρία να φανούν όλες οι άνεκτίμητες ηχητικές Ικανότητες και η ανώτερη τεχνική της ‘Εθνικής ορχήστρας της Μαρτίρης. Στη δεύτερα συμφωνική συναυλία έδόθησαν έκτος έργων του **Turina**, του **Granados** και του **Mario Medina** (κοντσέρτο για κιθάρα και ορχήστρα) ή «**Iberia - Suite**» του **Debussy** καθώς και τα «**Alborada del Graziioso**» «**Don Quichotte à Dulcinée**» και «τέσσαρα παλιά Ισπανικά τραγούδια» σε έφεζεργασία του **Ραβέλ** για ‘βαρύτονο και ορχήστρα.

‘Η τρίτη απόδόθηκε ολόκληρη από την χωριά δωματίου της **Pamplona**. Και κατά την όμοφωνή όμολογία όλων εκείνων, που ευτόχχαν να παρευρεθούν ήταν κάτι το πραγματικά μοναδικό σε ορατότητα και ομοιογένεια ήχου, σε άκριβεια συνόλου, σε δεξιολογική τελειότητα φωνών, αυτό που προσέφεραν τα δεκαεπτά μόνο μέλη που αποτελούν το θαυματουργό αυτό φωνητικό συγκρότημα. Δέν ήταν δυνατό—όπως γενικώς τονίζεται—να φαντασθή κανείς Ιεωδότερους έρμηνευτάς για τα έργα αυτά, που άνηκουν στη χρυσή εποχή της ‘Ισπανικής Μουσικής μεταξύ των οποίων άρκετών οι συνθέτες είνε άγνωστοί, ενώ άλλων άλλων ή πατρίτης άνηκε στους περίφημους **Francisco Guerrero**, **Antonio de Cabezon**, **Tomas Luis de Vitoria**, που τα όνόματά τους κατέχουν μία θέση περιβλεπτή στη μεγάλη Ισπανική μουσική παράδοση.

Λαμπρό, όπως η άρχη, ήταν και το φινάλε των έορτών. Και είνε μόν άλθθεια, ότι έχχαν παραιτηθή από τη συμμετοχή ο **Schostakowitsch** και ο **Eugenii Mravinski** διευθυντής της φιλαρμονικής του **Λένινγκραντ** που έπρόκειτο να έρμηνεύσει την δεκάτην συμφωνίαν του **Ρώσου** συνθέτου, το κοινόν όμως αποζημιώθηκε για την στήρηση αυτή με το παραπάνω με τις δύο συμφωνικές κλασσικές, ρομαντικές και σύγχρονες μουσικής που έβωσεν ο **Charles Munch** επί κεφαλής της «**Radiodiffusion Française**». ‘Επί τη ευκαιρία παρουσιάσθηκαν και έγιναν διενδως γνωστά δύο νέα ταλέντα: ή **Γαλλίς**, βιολίστρια **Annie Soudry** που άπέδωσε με άνωτερη τεχνική, ηγναίο ταπειραμένο και άγρυπτη πνευματική καθοδήγηση του κονσέρτο για βιολί του **Κατασταυριανού** και ο συνθέτης **Michel Damase**, που με μία συμφωνία του, πλούσια τόσο σε όσωτερικό περιεχόμενο όσο και σε έξωτερική έντύπωση, δίνει τις καλύτερες για το μέλλον του έλιπες.

Τό γεγονός, ότι διπλα τους έξέχοντάς ξένους καλλιτέχνας στέθηκαν εδύρσωπα και έντοπιες καλλιτεχνικές δυνάμεις, όπως π. χ. ή ‘Ορχήστρα του **Δήμου**, ή

«**ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ**»

‘Ορχήστρα του **Ραδιοφωνικού σταθμού** της πόλεως, ή χωριάδα του **Μητροπολιτικού Ναού**, μαρτυρεί τό ύψηλό καλλιερμημένο μουσικό επίπεδο του Στρασβούργου και δικαιολογεί άπόλυτα την εκλογή του ως τόπου για την τέλεση έτησιων μουσικών έορτών.

Διεθνής Μουσική έβδομάδα της Λουκέρνης

Την καθαυτό «αίσθηση» του έρετινού Μουσικού Ρεσιτάλ της Λουκέρνης άπέτέλεσε τό γεγονός ότι, συνεινεί τών διαφορών που έδημιουργήθηκαν μέσα στον «**Έλβετικό Μουσικό σύλλογο**», για πρώτη φορά, άντι μίας ορχήστρας σχηματισμένης από ‘Έλβετούς Μουσικούς, έχρειάσθηκε να μετακληθή για την έκτέλεση του συμφωνικού μέρους του προγράμματος, μία ξένη, και συγκεκριμένως ή «**London Philharmonic Orchestra**». ‘Η ορχήστρα αυτή που συγκροτήθηκε στα 1945 και έγινε γνωστή που πάντων για τις περίφημες πλέον φωνοληψίες της, καταρτίστηκε σε προτίστη τάξεις σύνολο, κυρίως από τό **Herbert Karajan**, που την ανέλαβε από τό 1948.

‘Ο ίδιος έκαμε και την άρχη της σειράς των όκτώ συμφωνικών του φεστιβάλ με μία λαμπρή έρμηνεία έργων **Μότσαρτ**, **Ραβέλ** και **Μπραμς**, στο πρώτο βράδυ, και, στο δεύτερο, με μία πλούσια σε άστραφετέρα χρώματα απόδοση συμφωνικών ποιημάτων του **Μπερλιόζ** και του **Richard Strauss**, που έγοήτευσε τούς άκροατάς. Δυό από τις ύπολοιπες έξ συναυλίες διηύθυνε ο **Wilhelm Furtwängler** (ή 9η του **Μπετόβεν** είνε τό ένα πρόγραμμα και είνε τό δεύτερο έργα **Haydn** και **Brukner** μιάν ό **Rafael Kubelik** (**Smetana**, **Brahms** και **Schubert**) μιάν ό **Fereu Fricsay** (**Bartok**, **Beethoven** **Tschoikowsky**) μιάν ό **Edwin Fischer** (**Mozart**), **Bach**, **Beethoven**) και μιάν ό **André Cluydens** **Frank**, **Katschaturian** **Musorgsky**) και 2τα προγράμματα αυτά μετέχχαν ως σολίστες ό **Walter Gieseking**, ό **Edwin Fischer** και ή **Clara Haskil** (πιανίστις) και ό βιολίστας **Giocanda de Vilo** και **Igor Oistrakh**. ‘Η εμφάνισις του τελευταίου αύτου, που με την ευκαιρία αυτή πρωτονώριζε ως έρμηνευτής τό ‘Έλβετικό Κοινό, προκάλεσε βαθύτατη έντύπωση. Φαίνεται, πως στην απόδοσή του τό κονσέρτου για βιολί τό **Κατασταυριανό** υπήρξε ανυπέρβλητος. ‘Από τα ύπολοιπα προγράμματα των συναυλιών της όκταήμερης γιορτής έξαιρούνται ιδιαίτερα τό **Τρίο «Edwin Fischer—Wolfgang Schneiderhan—Enrico Mainardi** με έργα **Brahms**, **Beethoven** και **Schubert** καθώς και του ζεύγους **Pierre Fournier** και **Reine Ghanoli**, που έρμηνευσαν όλες τις συνάτες για βιολοντσέλλο και πιάνο του **Μπετόβεν**. ‘Επίσης χαρακτηρίστηκε ύψιστου καλλιτεχνικού επιπέδου το κονσέρτο για έκκλησιαστικό όργανο, που έρμηνεύσε ό όνομαστός **Παρισίως** δεξιολογής οργανίστας **Marcel Dupré**, και γιοητευτική, όπως κάθε χρονιά ή **Σερνάτα** του **Μότσαρτ**, που έξέτελεσε μπρός στο μνημείο τών λέοντων ή **ξαιρειτική**, από κάθε άποψη, ορχήστρα του «**Collegium Musicum**» της **Zürich**, υπό την διεύθυνσιν του **Paul Sacher**.

Ξεκινώντας από τό άναμφισβήτητο γεγονός, ότι ή έκτέλεσις όλων γενικώς τών έργων, τόσο από τεχνικής, όσο και από μουσικής άπόψεως υπήρξε άψογη, οι ειδικοί συνεκέντρωσαν την προσοχή τους και περιωρίστηκαν στην κριτική τους πρό πάντων στη σύνθεση τών προγραμμάτων, που παρέμειναν σχεδόν έξ ολόκληρη

στά πλαίσια των χειμερινών συμφωνικών και έτσι, όχι μόνο άνοηθησαν τελείως οι σύγχρονες δημιουργίες αλλά και στην έκλυση των εκ παραδόσεως καθιερωμένων έργων δεν έτηρήθηκε κάποια πνευματική βασική γραμμή. Κατόπιν τούτου εκδηλώθηκε γενική ή έπιθυμία, να καταρτίζονται μελλοντικά τα προγράμματα των μουσικών έορτών της Λουκέρνης κατά τρόπο πρωτογενέστερο ή τουλάχιστον ύποθετο να ακολουθηθεί μια κάποια καλλιτεχνικώς λογική γραμμή στη σύνθεσή τους.

Μουσικές γιορτές του Βερολίνου

Η κριτική του Βερολίνου σύμφωνα έχαρκτηρίσει σαν ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα των έφετεινών μουσικών έορτών του Βερολίνου, την παράσταση του ενθρονω μουσικού θεατρικού έργου του Rossini «La Cenerentola» που έδόθηκε στη Δημοτική όπερα του Βερολίνου από την «Glyndebourne Festival Opera». Τό διεθνούς πλέον φήμης άγγλικό μουσικοθεατρικό αυτό συγκρότημα, που έμορφώθηκε από τον πρό όλιγων έτών άποθανόντα Άρχιμουσικό Fritz Busch και τον σκηνοθέτη, Carl Ebert, έγινε παγκοσμίας φήμης, για τις ύποδειγματικά στιλιζαρισμένες παραστάσεις του κυρίως έργου Μόσταρτ, που έδίδοντο άρχικως σε μία μικρή άγορική μετασκευασμένη σε μουσικό θέατρο, στο Glyndebourne της Κομητείας Sussex. Άπ' εκεί έξεκίνησε για την κατάκτηση της παγκοσμίας φήμης, που άπέκτησε, και που σφιντελοόσε τώρα να περιμένεται ή έμφάνισή του με τη χρώπρητη δυνατή άνυπομονήσια. Και τις προσδοκίες αυτές όχι μόνο έδικαίωσε, αλλά και ύπερέβη κατά την γνώμη εκείνων, που παρρηκολούθησαν τό τρισχαριτωμένο έργο του Rossini και που άπεχώρησαν κυριολεκτικώς γοητευμένοι από την παράστασι. Ο,τι κατάρωσε να προσφέρει τό άγγλικό αυτό καλλιτεχνικό σύνολο, από άπέφωση ιδέας άδουσι μελικάντων, χαρακτηριστικής έκφράσεως, άκριβείας στη σύμπραξη ήθροισών, πλούτου διαβαθμίσεων της μισικής και τών κινήσεων, έν συντομία, γενικής λεπτολογίας, τόσο από μουσικής όσο και από καθαρώς όπικρητικής άπόφωσι, έπέρβαλλε με τόση δύναμη, ώστε ό πρωτοφανής ένθουσιασμός του κοινού και ό αθύρμητες όμόφωνες έπδοκιμασίες του δέν έπεσαν τέλος. Ήταν προωρισμένες, τό ίδιο θερμές και εύγλωττες, τόσο για τους έπέρχους ασύγκριτους σολιστες όσο και για τόν έξαιρετικό διεθυντή Jon Pritchard όλλά πρό πάντων για τόν Carl Ebert τόν συνδιοργανωτή της «Glyndebourne Festival Opera» που μετά είκοσιοτή άπουσιαν άναλομβάνει και πάλι τη διεύθυνση της Δημοτικής όπερας του Βερολίνου και άρχίζει τη δράση του στη νέα του θέση, άκριβώς με τη σκηνοθέτηση της όπερας αυτής του Rossini.

Ολόδροσα κεφαή ήταν και ή άτιμόσφαιρα στο θέατρο «Tribune» όπου ό διεθυντής του Frank Lothar παρουσίασε τρεις μουσικοοπερευτικές παντομίμες, παλιό καλλιτεχνικό είδος, που τό τελευταία χρόνια φαίνεται να ξαναπακτά τις συμπάθειες του κοινού. Τό έν-

διαφέρον ήταν πρό πάντων συγκεντρωμένο στην «Άλεπο» του Στραβίνσκου που με την εκαιρία αυτή πρωτοπαίζεται τώρα στο Βερολίνο. Η παντομίμα αυτή ζώων, που δημιουργήθηκε στα 1917 έπάνω στο όμωνο μαλλικό κείμενο του C. F. Ramuz και άπομειείται με περίτεχνη άπλότητα τό όφος τών ρούκων παραμυθιών, είνε ένα έργο γενικώς με την «Ίστορία του Στρατιώτη». Όπως ή «Pribaoutis» ετό ναούορμα της Γάτας» οι Ίστορίες για παιδιά» είνε και ή «Άλεπο» μία δημιουργία ένός πριμιτιβισμού, από κείνες που μόνο μία έξαιρετικά καλλιεργημένη καλλιτεχνική διάνοια θά μπορούσε να παραγάγει. Έχει τον ύπότιλο: «Εύτράπηλη Ίστορία τραγουδημένη με χωρό κατά τόν ρούσικο τρόπο, και έπεξεργασμένη για τό θέατρο». Η παρτιτούρα είνε γραμμένη για τέσσερες άνδρικές φωνές και όρχήτρα βαμπατιού, όπου συμπεριλαμβάνεται κ' ένα «Cymbal», όπως συνειθίζεται στις ταγγάνικες όρχήστρες. Άντίθετα πρός την «Ίστορία του Στρατιώτη» όπου συνδυάζεται μελόδρομα και χορός, στην Άλεπο ή μιμική δράση ύποστηρίζει ό πρωτοδιστός λόγος. Η μουική έμπνευσμένη, όπως πάντα στον Στραβίνσκου, από τόν μορφοσμο και την κίνηση τό σώματος, δίνει την έντύπωση, με την έλλειψη συμμετρίας στους πολυσύνθετους ρυθμούς και τό μουσικά διαστήματα, κατά πνευματώδεστατο τρόπο, φανών ζώων και έπιτυχαίνει να δώσει την άτιμόσφαιρα του ρούσικου παραμυθιο με τό θεληματικό της πριμιτιβισμό, τό μαριόλιχο ύφος της και τό βασικό μουσικό χρωματισμό της που συνδυάζονται έδω με τη συνειθισμένη στον Στραβίνσκου μεγαλοφύια. Δυστυχώς ή σκηνοθεσία δέν φαίνεται να ήταν άνάλογη με την γενική τεχνοτροπία και τό ύφος τό έργου. Αυτό που παρουσίασαν ό Frank Lothar ως σκηνοθέτης, ό H. W. Senewells ως σκηνογράφος ό Gustav Blank ως χορογράφος και οι άλλοιόωτα περίφημοι σολιστες χορευτές, ήταν ένα λεπτό πολιτισμένο καμπαρέ, όχι όμως ένα πρωτόγονο συνοικιακό θέατρο όπως τό φανταόθησαν και τό θέλησαν ό Στραβίνσκου και Romuz.

Άντίθετα πολύ καλά έρμηνεύθηκαν οι άλλες δύο παντομίμες, που έπαίχτηκαν πριν από την «Άλεπο». Τό άπόσπασμα του Γκαίτε άπό τις «Όρνιθες» του Άριστοφάνους, με τη δροσρή, κατά τό ύπόδειγμα του Στραβίνσκου, μουσική του K. Jungk και ό «Πέτρος και ό λόκος» του Σέργιου Προκόφιεφ, με τη χαριστάτη μουσική τό ύπου του χορευτικού σύνολο, της Tribune έδημιούργησε ένα εύθυμο μπαλλέτο, με μάσκες «αλα Disney», κομικά εύθυμη κίνηση και άκροβασίες, που προκαλούσε όλόδροσο τό γέλιο και φυσικό τις πιό ένθουσιώδεις έπδοκιμασίες του κοινού.

Άπό έλλειψη χώρου δυστυχώς άδυνατούμε να σταματήσουμε έστω και για λίγο στα άλλα σημεία τών μουσικών έορτών του Βερολίνου, έρ Τσου ένδιαφέρουν και αυτά που περιλαμβάνουν έργο μουσικής δοματείου και συμφωνικά.